

ТЕМИШВАРСКИ ВЕСНИК

Претплата за Румунију:

1/4 годишње 60 леја,
1/2 годишње 120 леја,
за целу годину 240 леја.

Уредништво администрација

TIȘOARA II.

Strada Samuil Micu No. 3.

Година I, број 1.

Главни и одговорни уредник:
МИЛУТИН МАНОЈЛОВИЋ

12. новембар, 1933. г.

ПРВА РЕЧ

По завршетку четворогодишње борбе у светском рату склопљен је мир, и један део јуначког српског народа остао је судбином ван граница националне државе, а то смо ми Срби који већ 15 година живимо у слободној савезничкој и сродној држави у Краљевини Румунији, а који се сматрамо на овоме тлу као староседеоци, јер су наши делови и преледови овде не само живели већ у овоме делу наше данашње домовине у данашњем Румунском Банату чак и важну улогу играли.

Устав Краљевине Румуније даје могућност свакој народној мањини, да се културно и привредно слободно може развити.

У нашим деловима користимо овим правом, ми Срби не можемо на овом пољу великих успеха показати. Узрок је томе, што нам је досада недостајало једно важно сретство, путем којег би могли један с другим опити, и путем којег би имали могућност своје мисли слободно изразити. То одавно жељено сретство, и неопходно потребан орган јесте наша независна српска штампа у Темишвару, нашем културном центру, као у једном од најважнијих привредних средшта Краљевине Румуније. Не претерујемо ако тврдимо, да је данас већ јасно, да је наш опстанак овде у тесној вези са постојањем српске независне штампе.

Када смо данас у стању да дружимо први број наше националне и независне српске штампе, нека сваки Србин сматра ову чињеницу као општу тековину, која ће сваког Србина поднећно штитити, која ће сваку општу српску ствар свесрдно пригрити.

Дај Боже, да Темишварски Весник буде српска њива на којој ће и на којој може рука сваког искреног и ваљаног родољуба сејати, и тада ћемо

моћи заједничком снагом много више стварати него досада раштркани без икакве везе. А да то успемо, дужност је

сваког појединца Србина да Темишварски Весник као једини српски лист у целој Румунији чита, и шири, те да на

тај начин опстанак једине наше националне штампе омогући.

Влада г. Вајде дала је оставку

Нови избори у изгледу — Или остаје данашња владајућа странка на крмилу са другим личностима, или долазе либерали са Ангелескум или Дуком на челу

У народно селачкој странци већ дуже време влада неуслагасна. С друге стране пак финансијска политика министра Мађурау нишито не одговара главним кредиторима Румуније, а то је Француска, чији преставници су већ више пута изразили због тога своје негодовање на надлежном месту. Француски банкарди претвртили су да је у Румунији у политици постоји хавања нека тешкоћа, која их

Вајда поднео краљу

Пре два дана јавио се министарпредседник Вајда у аудијенцију код краља, и предложио је свој одсејан програм и финансијски програм на које владар није дао удовољавајућ одговор.

Ово су разлози који су дали повода министарпредседнику да у своје и у име своје владе поднесе оставку. Из добро информисаних кругова јављају

Разне комбинације наследица

У доброобавештеним круговима говори се, да ако би владар поверио Дуку састав владе, забрао би ипак себи право да попуњем четириминистарске столице. У овом случају би Тога постао министар унутрашњих дела. Шамшонович би остао министар војске а Титулеску пак задужио портфеј министра иностраних послова.

Према другој верзији обра-

Титулеску не жели образовати владу

Међу осталим комбинацијама спомиње се да ће Вајда ако не одустати од своје оставке, препоручити Титулеску, — који би могао владати

као највеће поверљивоце у првом реду таггира. Овоме се придружила још и та околност, да се у држави показује симпатија таковој струји, која се могла налати помоћи из Берлина. Најјаснији доказ тога јесу избори ердељских Саса од прошле недеље. Поједини румунски политичари изражали су недавно ван државне такве форуме, који се воде приватно са Француском.

Оставку целе владе

да је краљ дао три дана времена г. Вајди за предломијање. До петка или суботе ова иселена дознаба се већ које ће становите заузети председнички савет владе и странке. У случају одлуке, да влада остаје при оставци онда ће Вајда, предложити владару Дуку за министарпредседника као вођу најјаче опозиционе странке.

завоа би владу др. Ангелеску биша министар просвете. Ангелеску би наводно измирио обале либералне странке те би заједничком снагом организовао владу. Постоји могућност да долази друга влада народно-селачке странке под вођством Михалакеа, који би примио власт на основу свог програма саопштеног у Кампуну.

са већином данашњег парламента. Говори се, да ће и Поп-Чичо ово решење препоручити владару. Док други тако мисле, Титулеску у оп-

штене амбиционира оваково решење. Негоз је једини циљ да у новој влади — на којој странци она припадала — остале министар спољних послова, да би довршио започету спољну политику склапања балканског блока.

у случају потребе
давање
своје врсте помоћи
у измишљеном случају
обратите се поверљивом
фирми:

Баумвинклер и

Маркс

(Код белог голуба)

У Темишвару-Фабрици, ул. 3. Август
број 24.

Недеља у Саборној цркви, у Насељу, 12. јул, "Једини Слога" у Главној Саборној цркви, у Кишу. Црквена слава у Кишу. О Мигровану славља у Кишу. Славља црква у Кишу. Парох Александар Поповић обавио је прелеву обреда и резање свечарског колача. Том приликом одража је пригодно говор о чувању народних обичаја и народне свести. Кула славе била је Олга Жикић. Приликом славе било је гостинуј из Варпапа, Кефела, Мазог Бечекера и из других суседних оштина. После прелевог обреда отпочело је народно весеље, које трајало у најбољем расположењу до зоре.

Село Кола српске оштинце. Коло српске оштинце у Темишвару одражао је у недељу 5-ог ок. м. прво своје село у овој сезони са одабраним програмом. Сала је била пре пуна и саст је срдечно поздрављао учеснике.

ЗНИМСКЕ НОВОСТИ

у капутима и хаџинама за даме. Највећи избор КОД

ЈАСЕНСКОГ

Темишвар-Фабрика, Пш. Трајан 1.

Борба темишварских занатлија противу прометног пореза.

Одговарајући синдикат занатлија одбио је у недељу седницу ради прометног пореза, пошто на основу овог пореза влада неће хаос. Министарство народне кесе се са законом, тако да нико не познаје реално стање: дали мора занатлија плаћати прометни порез или не, као што закон то предвиђа. На седници председавајући је Стеван Кочич, а затим је синдикални функцинар Др. Виктор Ветеран тумачио ситуацију.

12. таква заседања о прометном порезу садржавају унутршња, која се тичу занатлија. Овај какав ступио је у крепост 1. јануара, 1933 год. и премо томе ослобођених су сваке занатлије од прометног пореза: који су чланови занатлијских корпорација који не запосле шаховне раденике, који и они радници неће, који у темишварском односу не плаћају више кирије од 60.000 леја. То каже закон.

А у школу последње две недеље сачињено је делом од министарства финансија делом пак од финансијске дирекције осам шаховних наређења, која би у политику прометног пореза систем нову праксу унели.

24. октобра наредило је министарство, да кучице, кројање, шивање и шавање беле рубља те занатлије који прерађују овим материјалом плаћају порез од 11 и 10 одсто. 3. новембра наредило је финансијска дирекција, да произвођачи сена уља и бобона плаћају прометни порез плаћати. Сепаратно наређење постоји, да пекари не уживају у 12. параграфу предвиђеног повластицу. Према другом наређењу занатлије своје занатлије, који не уживају повластицу 12. параграфа две фактуре издати, те свако куповине и свако продај књижица. У једном засебном „регриту специјално“ треба сваку набављачу и продају робу и материјал унести. Ко не води шаховно реџистар плаћа за прву калу 100.000 леја.

Др. Ветеран намерава зајимом остана наређења, која се тичу продаја на велико и на мало. Оне занатлије које оксантирају своју робу у анпростомирање имају анпростомирне фактурирати. Оне занатлије морају реџистар водити, а који на мало продају не. Који имају рестаурације у прометном порезу од 1930, 1931 и 1932 године имају то до утамањеног рока улатити. Изузетак има само оне занатлије, који се баве крешком.

Секретар Гизла саопштило је, да је у овом питању са генералним директором финансија расправљано који му је рекао, да у смислу закона занатлија не треба да плаћа прометни порез, а м. министарство народне кесе, јер свакојој ван крешкоси 12. §.

Финансијска дирекција је изјавила да произвођачи сена, калаша, кобасичар, занатлије који чине сирове коже, исто тако и звонољаци, фабрикари оруђа и кола, бобона као и сви занати који имају карактер фабрика, не могу се сматрати занатлијама.

Након њиховог говора председавајући прочитао је једну резолуцију следеће садржине:

- 1) Занатлије који рале са мотором живине од 20 мотских снага неће се ослобађати прометног пореза.
- 2) Амнестија за плаћање рестаурационог прометног пореза да се продужи до краја године.
- 3) Исто тако да се продужи и

рок за плаћање прометног пореза до аутогубаје.

4) Конфедерација (кројање) и кучицки занат неће се ослобађати

Њ. В. Краљ Карол у Клужу

Краљ је учествовао осећене нове румунске катедрале

Њ. В. Краљ бавио се у недељу у Клужу. Град је овом приликом био искључиво застана и већ рано изјутра покупило се мноштво света, које је са одушевљеним чекало долазак краља. У девет сати приспео је дворски воз који су стигли Њ. В. Краљ, принц Никола и велика војвода Михајло. Високи гости пошле су у нову катедралу где су их дочекали патријарх Мирон Кристеа са митре епископа и тада је отпочео осећене празне. После богослужбена отишао је краљ пред позорнице где је био дефије група. У поље је био у официјерској каски сачињен банкет за 300 особа. Први је говорио главнокатолички Бископ

од плаћања 11 и 16 процентног пореза.

Ону резолуцију однео је једно изасланиство у Букурешт.

Њ. В. Краљ Карол у Клужу

Краљ је учествовао осећене нове румунске катедрале

Бор Белин, затим епископ Ивек и министар председник Бајда. Њ. В. Краљ захвалио се на сечаном дочеку и у својој одговору рекао је да се сагласи радио задржава у Ереду, и да се радије живи живи у шом добу, када се истувају сјајне земље Румунског народа.

После краљ је изашао на трпезарију, а затим присуствовао је оперској претстави Краљ је пољу отпустао са својом пратњом.

Претплати, чити и ширити „Темишварски Весник“ једини српски лист у Румунији!

У присуству Краља Александра прослављена је стогодишњица Крагујевачке гимназије

У недељу прослављена је Крагујевачка гимназија на сечаном и добави своју стогодишњицу. Сечањство није било славајемо једне просвете установе, рећ славице читавог једног дела Српског народа, који је у тој установи имао једну националну живицу из које су дошле изашли највише политички адути, борци за слободу и правду и представници наше науке, адути који су припремали остварење снажне и велике Југославије.

Претплати, чити и ширити „Темишварски Весник“ једини српски лист у Румунији!

Главна скупштина Матице српске у Новом Саду

Промисл месца одржава је главна скупштина Матице српске, оне наше 100 годишње културне установе, који је радило за ослобођење отишла врло јаким успеху како у културном, тако и у напредовању живота Срба бивше Мађарске. Јована вишторичког гостину присуствовао је главни скупштини велики број крајана. Већ ките године воли се борба у Матици српској изнесу на носећи начини начин обавити, и ствари.

Овом приликом дошло је до сукоба између бившег секретара Матице г. Тодора Манојловића и управе, који се загрипи победом у

гославље. Из генерација које су просиле кроз ову гимназију и добави у њој национално наставити, дозвољено је поменути само неколико имена, па да се види да је та просвета, установила била национално жарити. Јован Растић, Никола Пашић, Сметозар Марковић, војвода Мишић и други народни великаши прошли су кроз ову школу.

Прославља Крагујевачке гимназије присуствовао је и сам Краљ Александар, изашавши у свом једном говору казивајући Шумадини, знак сита громањаво одликовање је „Гимназијо! Гимназијо! са одредом Светог Саве првог реда

Парохијска завања, која још нису враишла од нас шражене списак приложеним франкираним кувершом, молимо и овим пајучишвије, да шо учине одмах, да не би спечела ширење листица.

Зашто је потребна српска штампа

Када се прочула вест, да ће Темишварски Весник као једини српски лист у Румунији излазити унутрашњим су нас са више страна, знато пре миш било одје српског листа. То питање унели су људи

друге народности, којима је познато, да смо ми Срби страсно едоси у овим крајевима, да наш народ има извесног иметта, наш народ има општина у Темишвару поседујући огромно иметта, а наш народ живи неосба-

вештен о светским догађајима, без икакве везе међу њима. Не познати најобичајна законска наређења, једино зато што нема где да прочита — извештени оне, који знају и на другом језику читати. То извештени Темишварски Весник — не имати да надовика, донашајући у првом реду вести које шањер ратару, занатлији и трговца интересују, а осим тога све оно што је за сваког цивилизованог човека од интереса интереса.

Осим овог заступа ће нап једини српски лист све наше народне интересе и наша права, која су нам државним уставом осигурана, и развија један општи програм у којем сваки може учествовати — коме нас једна жеље свеопшти народни интереси. А да Темишварски Весник може овим својим дужностима одговорити, морамо сви ову једину нашу српску штампу помоћи, да се на начин, што Вебел дати претплатити, читати и ширити.

Ми са радношћу констатирамо да су наши родољуби из места и провинција врло страсно примичу до Темишварског Весника још пре него што је први број изашао из штампе. Ми се надамо да ће се број тих истарених пријатеља знатно повећати, и да ће они целу своју снагу и улагај уложити око ширења листа.

Винтерни

ЛАСНИК ФИБРА АД
Темишвар 1.
прекупота од Лојда
палата Лефлер.

Велики избор
булги, женских и
капути и халина
прокламисе из
раде

Варане болести у Ереду и Банату

У српској гостионици Крајована у преграду Јосифово дојете рудак од три леја за 20 и 25 леја. Ивирна куја у добро пази

Успешношћу оне, који је у нејој мери дифтерија. Санитарне власти предузеле су потребне мере да се оне опасне епидемије не шире. Успешношћу оне, који је у нејој мери дифтерија. Санитарне власти предузеле су потребне мере да се оне опасне епидемије не шире. Успешношћу оне, који је у нејој мери дифтерија. Санитарне власти предузеле су потребне мере да се оне опасне епидемије не шире.

Намесник
Макса Стануловић

У Темишвару промио је најпрви парок из Немца Макса Стануловић у 57. години. Покојник је српско гимназију у Новом Саду а богословију у Калотини и био је 30 година парок у Банатској општини Немце. Одликова је црвеним појасом и титулом глумио. намесника. У покојном гробу неспрочно ројомало. Успешношћу оне, који је у нејој мери дифтерија. Санитарне власти предузеле су потребне мере да се оне опасне епидемије не шире.

За даме и господу јесењи и зимски новинети у штофовима за хаљине и капуте велики избор у

Народном Магазину (Volkswarenhaus) Темишвар

У просторијама
Швапске Централне Банке.

1. Пајска Успешношћу оне, који је у нејој мери дифтерија. Санитарне власти предузеле су потребне мере да се оне опасне епидемије не шире.

Позив на преишлайу!

Темшиварски Весник излази заседа недељно једанпут, и може се преишлаиши по жељеној цени од

20/- леја месечно

у администрацији листица.

Новчане поштомбе имају се упутиши на адресу „Administration Temišvarski Vesnik“ Timişoara. II Strada Samuil Mici 3.

Владе хоће да повећа произвавање лана и куће. Министарство пољопривреде одлучило је да у интересу повећања произваданя лана и куће предузме потребне мере. Прва расписана је аукција, на којој ће се продавати земљишта, која Министарство је послало окружним свима пољопривредним коморама са упутиштем, да пошалућу листе извештаја о додацимама стању, да би према тиме саставили распоред за повећање произваданя.

Мала агитант имаће заједничког посланика у Москви. Плани, 7 нов. Како париски „Матен“ јавља, Мала агитант намерена да упустиши у Совјетској Русији посланика. Према „Матену“ путује Гитлуеску још очетком децембра у Москву да ради послове. Москва ће се совјетски суиниоменити на неутралној територији састати са делегатима Мале агитанте ради преговора за услове. Како изгледа план „Мале агитанте“ заједничког посланика у Совјетској Русији.

Светска наредба у Чикагу затворена. Као што јављају из Чикаго затворена је јашно светска наредба јаким погодностима трајања. За 6 месеци посетител је изложбу 22 милиона људи из 74 разних држава целог света.

У Мађарској и Бугарској план се пореж жигарица. Из разлога што је мађарски селак осирошан, а у бугарској је оску-

лица новца толика да селак не може да плаћа у новцу порез, владе обеју држава дозволиле су, да земљопоседи могу порез са житом ос-

носно ракем платити. Држава прима жигарице, по у напред утациеној цени, а случајни губитак при продаји снама држави.

Привреда

Подробна упуства о кућевним печењу ракије

Ко сме, колико и под каквим условима печи ракију у малом казану?

Ради практичне примене закона о саморегулацији алкохолних пића, издало је Министарство Финансија подроба упуства упуства произваданя ракије из воћа и вина.

У смислу закона може се ракија на три начина зготовити: а) у дестилеријама, б) у казанима оних који се професионално занимају печењем, в) к. код којих се пече ракија од покушаног воћа, и најзад, в) у кућевним казанима, продуцента, виноградар, воћара или код аренаца, који прерађују сами своје воће, т. ј. произвађају кућено различите ракије.

Према одломку оних упуства регулише производ ракије у дестилеријама и професионалним казанима. Од упуства оних оних одлучено, пошто се не тиче наших економија. У следећем бавишемо се једино са печењем ракије у малим казанима земљопоседа, који занима шире слове нашег народа.

Којим ракије може се код куће пецити?

38, § као што је познато дозвољавало се, да произвађају воћа могу свој покл прерађати, у сопственом кућу, од највише 6 литара или пак у казанима других произвађача. Ово законско наређење констатра пријатељски разумевање код сопственика малог домова казана, а до тржишта, разумевање састав се у том што су произвађачи одлучени од плаћања дојбе на коначнику, намењено кућеној потреби.

Но ове количина не може бити већа од 15 литара чиста алкохола годишње или 150 степен укупно.

Тојст 15 литара, ако је печења ракија од 20 степен, 60 алтара ако је ракија од 25 степен, и 50

литара ако је ракија 30 степен.

Ову повластицу уживају продуценти, који не врше занат печења ракије професионално, већ једино свој покл прерађују. Ову повластицу уживају само једанпут, и то у почетку општег печења ракије, па ма допичан продуцент и више пута неколико ракије.

Они који купују силовину за печење ракије плаћају под контролу прописна за професионалне казане. Но не сматра се професионалним пољопривредник, ко прерађује воће другог продуцента уз прирешну наград, ако пак добије новаца за печење ту воћа, сматра се већ професионалним пољопривредником.

Као сопственик род продуцента, сматра се воће да своје или закупљено земље. Неће дозволити ракију изи из воћа биљака, као ливе, ароматична, т. ј. д. исто из ливањ воћа сакупљеног у шумама или крај путева. Чак и из виша сме се пецити ракија једино дозвољеном дис. дирекције држ. монопола.

Сопственик казана, који имају дозволу, да пеку кућену ракију не могу своје садане казане са новим измении, већ могу исте једино оправдати, без да повећају капацитет истог. Капан се могу само из у непредвидених случајевима „ис мајор“ у случају ватре или екстремне измении, но не тада само предиктом дозвољено монопола за пецити. Напротив могу произвађачи издржати грожа и воћа, исто тако и општине макала измении своје садане казане, са таквом да најмање 300 литара садане, ако су ови снабдевени са контролним апаратом одобреним од монополаке власти.

Казан који се не употребљавају више, имају се разупати и као ста-

ро гвође продати. Казан који према §. 40. закона исеу принајаси, исеују се одлучити, јер из губитак право за продају.

Како се пријављује печење ракије.

Они сопственици винограда или воћника, који желе из сопственог роду пуцати или пак другу ракију пецити из воћа, имају брз и дана пре но што започну печење код најближег порезног званија, или општинског пољопривредног усмено или писмено пријавити име и стан, коначнику и арсту силовине, почетак и трајање печења, и прибавити количину ракије коју желе испецити. Оном приложком имају приказати своју произвађачку казаницу (Carte de producteur). Ако онај који пријављује, има свој казан, онда мора осити горњих података још пријавити број и тип, капацитет, висину и ширину, и то дали има казан хаљавак са серпентинама. Ако продуцент који желе пецити ракију нема сопствен казан, мора пријавити код неке жељне фирме порезног званија приказати свој карнет и то омак као поштом троштити кућено пецити ракију, јер само тако могу добити дозволу за слободан промет овог пића.

Произвађач ракије морају по тим тек малеко порезног званија приказати свој карнет и то омак као поштом троштити кућено пецити ракију, јер само тако могу добити дозволу за слободан промет овог пића.

Мушки

штофови

у највећем избору и најјефтиније код фирме

Рабонг и Шнајдер
Темшивар I,
Трг св. Ђорђа

Рабонг и Шнајдер
Темшивар I,
Трг св. Ђорђа

(Из Летописа Матвея Сиско)

Пред светлим смером

од Матвеја Јовановића

Једне мрак, суморне фебруарске нечери, док је напону плавно мори снег на раскалању земљу, стајало је, насловено на ограду од степенца, питомог воћка акаделије Јанко Јовановић и тресао се од привасти језана. Дугачки сабо осветљеним ходником старе зграде акаделије одекивали су потукоу коначних Јанкових коручи, који су савлазили на вечеру, и њихов неслаб жагор и велди, дечачки смех испуњавали су све просторије.

Одмах после вечерње монитинг поштом су Јанку у софети десну поштом и ју ту предади телеграм, који је био упућен на њега. Не слућтећи тога тренутка никакво зло, он ишао, мало нервозно раздарају завој и прелете брзим погледом она пла редна унутра.

„Маме данас умрла. Пошто одмах“ — најавио је у телеграму, на коме је био потпис Јанкова мајке брата.

Иако је знао да је матери одмах била болошљива, она га изненадила вест погони као гом. Он бесвесно изашао горе ка трпезарију, држајући као у гроници и плачући оних

детинских, срдљивих и боњих плам од којег се већ лавно био одвикао. У ходнику седи један од најближих другова, Богдан, и не говорећи ни речи, обисну му се у врат. Значас се око њих скупиле остали другари, а кан сазналоше за несрећу узас свога пријатеља, алкохола ведра и безазелна дечачка лица доблише израз забринутости и сажаљева, и сви брзке прилажила Јанку, стадеши му толоку руком.

„Па шта мислиш сада? — запита га, најзад, Један.“

Морам одмах у село. Браћа су ми тамо сад потпуно сама, а најистаранији од њих је тек десетна година.“ — промуча Јанко, прибрисаши се мало.

Дечаци се погледаше, па се онда одвојеше на страну и дугу шапуцаху нешто међу собом, вадећи из својих кичица, некишине или белжине. Затим се један од њих нагвоји и приђе Јанку:

— Теби треба, Јанко, новаца за пут. Ево, ми сам прикупила нешто лако. Уземи да ти се не јави! — говорише му друг, мало збуњено у стидљиво, и неспрето му пружи пуцу сребра и једну жуваљаву лоповачицу.

— Не треба, Браћо, хвала! Имам

ја, — брзано се он, али очигледно слага, јер у цепу није имао нише од три динара.

Но друг му ситном, титну новцу у цеп од штењила и потпуно у трезирију, док су му зевине сине задовољство и поносом од испуњења друштвене дужности.

Пошто се мало уморио од узбуђења, Јанко уђе у канцеларију класног старешине и показа му нешто. Симпатичан и добри канетан, чије је бавло лице, укочилено у нешто брзлу, измало у соби нешта искусоуско, узе у руке парче хартије и загледа у њега. Богдане тамне очи доблише још тужнији израз, док је говорио Јанку око неколико речни саученици и утеша, а затим одмах рече нареднику, да му спреми објаву за одсуство.

И сада, насловено на гводеву ограду степеница, и чекајући да му објави буде готови, Јанко се осети потпуно сам и остаље. Кроз мрак му пробје мисао, да су сада хлаване и укочене оне беле и топле руке које му су га нешто нешто грле и живале по коси, кад је прошл пут, о Бојкину, олазило кући покушавају да је заисаи као сад гдига, бело и бело лице најмлађег, стареог и збрано времента до

вечите, броте и болести, и напрезање све моћна велике детинске муњави, да изазове у мајити својој онај благи, нили и незаборавни поглед великих и плавих очију, који су га при расстанку тужно гледале. Затим се, наједанпут сети трпезарије, малих и великих драге његове, који су сада, у суморној анкетној ноћи, гладно, потпуно сами крај мртга мајина тела. У забаченом селу нека Коњари, без мисли, спога, они сада савишом очигледно дознају њега, њихова браћа Јанка, и преласани им, безазелним очима зуре у мрљаву ноћ, очекујући њега трпезарију, ситном и јаким, он је радио у млади. Идм му се он поново зашине сугаза, и он почне да рида тип и жалостиво, осећање да му постане лажице у грудима и на дуци, а у његово бије придолажале нешто још тужније. Он га не познаје сада. Она туга сада осети са терет, који живот сваљује на њега и у њеку је говорило нешто: да он не сме да коче и малале духом сада, кад пред њим стоје један свети смер.

(настаће се)

Мануфактурна роба и трикотаже, кошуље, чарапе и зимско рубље, купити најјефтиније код:

Банду и Друг
Власник: К. ЛИЛИВОЈ

Темшивар
Бувар, Вертеп (прекопутањак, право)

Закон за сребњање сеоских и градских дугова

Тумачи Борислав Поповић адвокат у Темешвару

Закон за сребњање сеоских и варошких дугова, објављен у званичној листу од 14. априла 1933. године и сада у крепости, јесте по којој сребњавање и доноси ликвидирање старих дугова рата и једног дела варошана. Иако су поједина растојалања овога закона разликује од оних, нарочито у погледу предвиђеног поступка. Иако је већ више месеци у крепост зајам, опет је његово познавање велико део нашег народа делом као дужника, а делом као поверника заинтересовати. Са обзиром на околност да се највише део нашег народа бави са ратарством, узешмо у претрес онај део закона, који се олаша на земљопраднике.

Супротно првом закону за санирање, који је првобитно обавезно скупљање дугова и изузетно дугачке рокове за отплаћивање дугова, садашњи закон предвиђа као главну повластицу за сеоске дужнике од лагања плаћања дугова з. ј. мораторијум.

Рок опот мораторијума мења се према категоријама дужника законом предвиђених.

Главне су категорије сеоских (земљопрадничких) дужника: 1) Земљопоседи власници до 20 јутара земље, 2) земљопоседи власници од 20—100 јутара и 3) земљопоседи власници од преко 100 јутара.

Општи услови, да се неко може овим законом користити јесу: 1) Румунско пошастство, 2) власништво (посед) сеоских непокретности, без обзира да су уведене у грунтову или не, 3) да је земља својина од пре 1. јануара 1931 године 4) да целокупан дуг дужника већи од његовог целокупног годишњег прихода.

Мораторијум се примењује на оне дугове, који су постали после 18. децембра 1931. године и који нису општи законски нарочито издати. Који су то дугови, видљиво је. Дакле дугови који су постали после 18. дец. 1931. као и дугови законим изузетних поверљива не плаћају под мораторијум и као такви имају се платити као да онај закон и не постоји.

Полуприпремљени дужници са имањем до 20 јутара имају мораторијум од 2 године почевши од 14. априла 1933. год. Исти мораторијум имају и власници земљопосада са имањем до 100 јутара. Ратари поселили са више од 100 јутара имају мораторијум од 2 године, којим исте рок 14. априла 1935. год. За време мораторијума дужници не морају плаћати дуг ни у делови ни у целини, али на поврсности немају закониту могућност да своја потраживања наплате путем утерију, тојест не могу спровести екзекуцију против својих дужника који плаћају под мораторијум. За време мораторијума, дужници су обавезани да плаћају својим поверљивима камату и то сени дужници до 100 јутара годишње 1/4 а дужници преко 100 јутара 3/4 годишње. Она се камата рачуна на капитал који је постајао 14. априла 1933. а тај капитал састоји се из првобитно позајмљеног капитала, којим се долази све неоплаћене камате до горњег дана, те се на тако створен капитал рачуна камата од 14. априла до дана плаћања. Неплаћена камата рачуна се по уговору странака, но та камата не може нишито већи бити, од оне која је у своје време законом као највиша била предвиђена. Ту се може применити закон против камате. Камата се има платити годишње у току месеца децембра. На тај начин се у текућој години већ мора отплатити плаћање камата.

(наставиће се)

Цена жита скаче

Већ неколико дана у држави скаче цена жита. Ово скакање цена тумаче тим, што немамо знатног сувишка, делимично пак гасне шекетилију и не продају робу. Због високих цена опала је и тражња. Стање је најне таково, да би милиони морали по данашњим ценама жита наплатити на брзину.

Темешварска берза :

Цене :

Жита 400—405 леја.
Овас 165 леја
Стари кукуруз 220—225 Л.
Јечам 160 леја
Семе дотелине 32.50 леја
Мекиме 120 леја

Цена старог кукуруза држе се.

Помоћне птице, акције веома је да невесте као и прелазење дугаца код

КИРУЦЕ, ТЕМЕШВАР 1, улица

Помоћне птице, акције веома је да невесте као и прелазење дугаца код

КИРУЦЕ, ТЕМЕШВАР 1, улица

Помоћне птице, акције веома је да невесте као и прелазење дугаца код

КИРУЦЕ, ТЕМЕШВАР 1, улица

Помоћне птице, акције веома је да невесте као и прелазење дугаца код

КИРУЦЕ, ТЕМЕШВАР 1, улица

Помоћне птице, акције веома је да невесте као и прелазење дугаца код

КИРУЦЕ, ТЕМЕШВАР 1, улица

Помоћне птице, акције веома је да невесте као и прелазење дугаца код

КИРУЦЕ, ТЕМЕШВАР 1, улица

Помоћне птице, акције веома је да невесте као и прелазење дугаца код

КИРУЦЕ, ТЕМЕШВАР 1, улица

Помоћне птице, акције веома је да невесте као и прелазење дугаца код

КИРУЦЕ, ТЕМЕШВАР 1, улица

Помоћне птице, акције веома је да невесте као и прелазење дугаца код

КИРУЦЕ, ТЕМЕШВАР 1, улица

Помоћне птице, акције веома је да невесте као и прелазење дугаца код

КИРУЦЕ, ТЕМЕШВАР 1, улица

Помоћне птице, акције веома је да невесте као и прелазење дугаца код

КИРУЦЕ, ТЕМЕШВАР 1, улица

Помоћне птице, акције веома је да невесте као и прелазење дугаца код

КИРУЦЕ, ТЕМЕШВАР 1, улица

Помоћне птице, акције веома је да невесте као и прелазење дугаца код

КИРУЦЕ, ТЕМЕШВАР 1, улица

Помоћне птице, акције веома је да невесте као и прелазење дугаца код

КИРУЦЕ, ТЕМЕШВАР 1, улица

Помоћне птице, акције веома је да невесте као и прелазење дугаца код

КИРУЦЕ, ТЕМЕШВАР 1, улица

Помоћне птице, акције веома је да невесте као и прелазење дугаца код

КИРУЦЕ, ТЕМЕШВАР 1, улица

Помоћне птице, акције веома је да невесте као и прелазење дугаца код

Стечај

Код Српске правосл. цркве, општинске у Темешвару-Граду расписује се стечај на управљена места :

1. књиговође
2. благајника и
3. надзорника свих општинских домова а уједно и првог татора.

а) Дужности књиговође предвиђене су у правилнику стечаја, да је обавезан да одржи записне часове од 9-1 пре, и од 3-6 часова поподне. Књиговођа треба да је као такав способан, Србин православног вера, и да влада осим српског језика још и румунским, немачким и мађарским.

б) Дужности благајника прописане су правилником с тим да је обавезан записне часове дневно од 9-1 до подне одржати, а поред тога прва четри дана сваког месеца и после подне држати записне часове.

в) Дужности надзорника свих општинских домова прописане су правилником с тим, да је обавезан дневно записне часове као и књиговођа одржати, а осим тога и зграду св. храма надзиравати и вршити дужност првог цркв. татора.

Благајник има полоштају каузију од 20.000 леја у готовини или вредносним папирима.

Прогласи састављене молбе са сведобама о свршеним наукама и досадашњем службовању имају се поднети одбору ове Цркве, општине до 15. дец. 1933.

Од књиговође тражи се сведоба зрелости, а од благајника вишегодишња пракса. Изабрани се бирију на прву годину припремно, те ако дужностима удовољавају, служба им се сматра сталном на 6 година у којем времену могу се само дисциплинарни поступак отпустити.

Берба Виконика предвиђена су у цркв. општ. предрачу. Наступање дужности је 1. јануар 1934.

Из седнице Цркв. одбора Цркв. општине у Темешвару-Граду одржане 3 новембра 1933.

Милан Крајован с. р. председник

Светислав Сележановић с. р. секретар

5000 леја

за једну идеју

при сечењу француске ракције ДИЈАНА

Пријатељске везе која је везивала потрошача са произвођачем, желело још више уверити!

Убеђени смо, да је публика најкиселијим стручњацима за рекламну Расписује како дасте стечај за широк публику од којој тражимо идеје за рекламу.

Предмет стечаја

ДИЈАНА је:

Дијана француска ракција. Ко ју је једном купуо, употребио/а ову житотарујућу снагу — кувени лек који је давао — целог свог живота. Ко куче, при спорту, на путу, на излету она је неминовно потребна. Употребују је појединачно стар и млад, мушкарци и жене, јер она је здрава и бољешта. Она је скоро исто важна, као саканцијин хлеб, (Опширно упутство за употребу приложено је свакој флаши)

Облик стечаја

ДИЈАНА:

Такмичање се може у облику претезања, посматрања, опита и других рекламних идеја. Ко пртежа идеје, уметнички израда већ нарочито сама идеја; стихови да пишу дужи од четри реда са звучним стихом и лако савлаштом саржиком; пословице да у кратке сажетавију многа ненадајивања добра својства и прету потрбу Француске ракције ДИЈАНА! Друга врста рекламе отвара се широко поле! Овакоме се имају у 15—20 реда саставити и нами послати. Молимо само једну ствар харити написати!

Услови стечаја

ДИЈАНА:

На такмичењу може сваки учествовати ко јој се жељом стечајем радом истовремено прилаже једно упутство за употребу, и доњи купон овог огласа.

Рок стечаја

је 30. новембар 1933

Успех стечаја објавиће се у новинама.

Награде:

I. награда 5000 леја
II. награда 3000 леја
III. награда 2000 леја
IV. награда 1000 леја

Осим тога утешне награде од укупно 15.000 леја.

Победнике називају награда комисија, протувај чега одуке нема признава.

Награђени послављају према у неограничену својину А. Д. ДИЈАНА.

Једна идеја особа може и са више радова учествовати, но молимо исте на одвојеним картијама послати на адресу

DIANA S. A., Timişoara

Очекујемо радов за такмичење.

Овај оглас је потписан у копију послати

Купон за стечај Дијана
Нижепотписани учествује са својим радом на такмичењу француске ракције ДИЈАНА, и признаје обавезно горње услове стечаја.

Приложено:

1. Упутство за употребу француске ракције ДИЈАНА.
2. доњи купон.

СТАВА ПОТВР.

ТАЖА АДРЕСА.

Посетите фирму

РАДО

велико стовариште

и погледајте излоге

женских бунди, капу-та и хаљина

и погледајте излоге

Темешвар 1, Ред кућа кафеана „Лоја“.

Ненадакмишави у укусу, какво-ни и пени!

Темешвар 1, Ред кућа кафеана „Лоја“.

Ненадакмишави у укусу, какво-ни и пени!

Темешвар 1, Ред кућа кафеана „Лоја“.

Ненадакмишави у укусу, какво-ни и пени!

Темешвар 1, Ред кућа кафеана „Лоја“.

Ненадакмишави у укусу, какво-ни и пени!

Темешвар 1, Ред кућа кафеана „Лоја“.

Ненадакмишави у укусу, какво-ни и пени!

Темешвар 1, Ред кућа кафеана „Лоја“.

Ненадакмишави у укусу, какво-ни и пени!

Рагаљи

хурчија и стовариште крава

Темешвар П. у. Димар (главна улаз) број 31 (Т)

Највећа радња у Банату готових одеља за мушке, орасла у малу децу

Артур Кинч

Темешвар-Фабрика

Радио апарати за 1934 год. приспели. Могу се водити код фирме

Ревес

Темашвар-Фабрика, Пијада
Трајан I. (Ненадоваева Кука)
Пуњење акумулатора!
Станица трамваја бр. 6.

Лепо и добре шешире

као и коптуле, крагине, кравате,
чарпане и саву мушко погодног арти-
кле најефтиније и у најбољем избору
код фирме:

насл. Густава Новака
Темашвар-Јосифово
улица Новак бр. 20.

Трајна електрична ондулација
(траје 6-8 месеци), фарбане
косе, голлено ондулирање, ма-
кину, бријање и
ципање обзлава

Паја Тодоров фризер

Темашвар-Град, улица Алаба
Јулија (Макрин дом).

Мушки кројач за
господу и шпештенике

Љубомир

Бесуљ

Темашвар-
Град, Влади-
чански двор.

Мушки кројач
за господоу

ГУЦУ

ТЕМИШВАР I.,
улица Унгурску (у срп-
ском дому)

Наочари, термо-
метри и чекар-
ски инструменти
најефтинији код

Кечкемети

Темашвар I.,
Беранска улица.

Израђујем сваке врсте
серсаме и хамове, а
нарочито сватовске ник-
ловане по најповољни-
јим ценама, наручине
примах

Милан

Јорговић

сарач и седлар
Темашвар I.,
ул. Еужен де Савоја

Душан Лазич

трговина оружја
Темашвар-Град

Кинескут број 5

Препоручује своје
богато снабдевано
стварништво у ло-
калним пушкама,
флорберма, ништо-
љима, револверима,
патронама и ло-
калном прибору.

Специјална деликатесна
радња

Мирчетић

Темашвар, I.
ул. Алаба Јулија

Слагалиште чоко-
ладе, ликера, теја,
рума, кекса и
сардина

Телефон бр. 5-18.

Сав блатски економи набав-
љају кућеве у пољопривредне
справе у гвожђари

Ferrum

Темашвар-Град, у
кити, Црквене општ.

Фрања Тејнор & Комп.

ОПТИЧАР

Најбоља роба од челика,
бријаачи, манаше, малнице
за пилиње косе и бра-
де и вештачко оштрење

Темашвар-Фабрика
Пијада Трајан бр. 1 Телефон 561

Највећи избор у
кожним режисе-
рима, торбама и
коферицама по
најефтинијој
цени код про-
мовојача

FEUER

творница кожане робе
ТЕМИШВАР I., улица Мерка број 8.

Ј. ВАЛТРИХ

ТЕМИШВАР-Фабрика
Пијада Трајан бр. 1.

Електрична трајна
ондулација, бојали-
сане косе, модерна
косметика.

Мушкарцима

коптуле,
доме рубље,
рукавице,
кравате,
чарпане

Женским

топло рубље
украсе ча халатне
рукавице
чипке
мајице и кишобране
пуд

ДУШНИЦ А. Д.

Темашвар-Фабрика

Најефтинији и
највећи извор
за куповање
женских модер-
них штотова и
свице

ПОМОДНА РАД-
ЊА ЗА ДАМЕ
ТЕМИШВАР
ФАБРИКА

Специјална кројачница за
свакојерне униформе

Шалиначки и Јанку

Темашвар I.,
пијада Уланица 4, поред
српске цркве

Израђујемо свако-
врсте киле за уни-
форме, патрогасе,
војнике, ђаке и же-
љезничаре, исто тако
штиковане знашке у
злату и сребру. Ве-
љико слагалиште у
приборима за уни-
форме и т. д.

Техике, тканине
за намештај и за-
весе, купите са
поверењем код

фирме

Фрања

Калман

Темашвар I.,
улица Алаба Јулија

Једина специјална радња платна

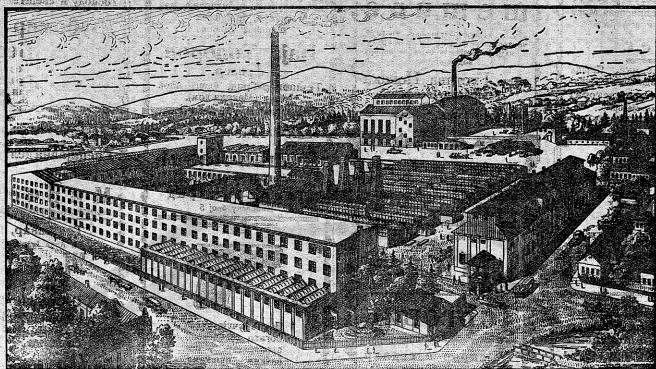
Рушил & Ленер

власник: Димитрије Живановић
Темашвар, I. ул. Василије Александри

Велико слагалиште девојачке
спреме и рубља за новорођен
чад у фабрику „Тетра“ и др.

Телефон 567.

Телефон 507.

Основано 1823

У Барцелони 1929
највеће одликовање: почасна диплома.

Акц. капитал: 192,000.000.— леја

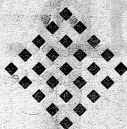
ВИЛИАМ ШЕРГ И ДРУГОВИ А. Д.

фабрике чоје и помодне робе у Брашову
препоручују по умереним ценама, своје изврсне производе у

мушким и женским

модерним штофовима,

које се са својом прворазред-
ном израдом такмиче са најбо-
љим страним производима.

q9H.

АнаоньвиЖ

нднаомега А енка

Брашов, вијаца Слободе.

Фирма Шерг и др.

Тимишвар I.

Сопствена слагалишта:

|| Клуж, улица Краља

Господска улица
број 1.

Тимишвар I.

Улица Алба Јулија